

عنوان مقاله:

استعمال لفظ در بیشتر از معنای واحد و آثار آن در منابع فقهی

محل انتشار:

دوفصلنامه یافته های فقهی اصولی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

محمدطاهر مهدوی - پژوهشگر

خلاصه مقاله:

استعمال لفظ در یک آن، بر بیشتر از معنای واحد، به صورت مستقل در هرکدام، یکی از مهم ترین مباحث اصولی است که باتوجه به تاثیرات شگرف آن در ابواب مختلف فقهی از اهمیت بسزای برخوردار است. سؤال قابل طرح این که آیا استعمال لفظ در بیشتر از معنای واحد جایز است؟ به نظر می رسد اختلاف دیدگاه عمیقی در این رابطه وجود دارد که تلفیق بین دیدگاه ها را غیرممکن می نمایاند. مرحوم محقق خراسانی، نائینی، علامه مظفر و محقق اصفهانی قائل به امتناع بوده اند و از طریق ادله ی چون اجتماع دو لحاظ بر یک ملحوظ (لفظ) واحد، وحدانیت وجود تنزیلی لفظ نسبت یک معنا و استحاله وجود تنزیلی آن برای معنای دومی مستندسازی نموده اند؛ اما مرحوم خوبی قائل به امکان بلکه امر واقع شده است و از طریق رد نظریات قائلین به امتناع و شواهد عینی چون تصور موضوع و محمول و انجام آئی دو کار از فاعل واحد، نظر خود را ثابت نموده است. ثمره ای علمی بحث در دو مورد یکی هفت یا هفتاد بطن بودن قرآن و دیگری مطلوبیت قرائت در نماز باتوجه به استحباب قصد معانی آیات هنگام نماز پرداخته شده که قائلین به امتناع از طریق توجهیاتی چون؛ دلالت لفظ بر یک معنا و علامت برای دیگری و طولی بودن دلالت معنا با قرائت توجیه نموده است. تحقیق حاضر تحلیلی توصیفی بوده و داده های آن به روش کتابخانه ای گردآوری شده است.

کلمات کلیدی:

" استعمال ", " امتناع ", " وقوع ", " معنا ", " لفظ "

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1572779>

